

## **Cap. 8. Transportul materialelor radioactive**

### **8.1. Elaborarea de reglementări**

În anul 2009 nu a fost elaborat niciun proiect de reglementare în domeniul transportului materialelor radioactive. În schimb, CNCAN a asigurat reprezentarea României la întâlnirea tehnică organizată de Agenția Internațională pentru Energie Atomică privind modificarea și completarea cerințelor pentru transportul în siguranță al materialelor radioactive. De asemenea, CNCAN a participat la întâlnirea tehnică a Autorității Competente a Comisiei Europene pentru Transportul în Siguranță al Materialelor Radioactive, în cadrul căreia au fost prezentate aspecte tehnice noi legate de transportul substanțelor radioactive, modalități specifice de rezolvare a acestora, precum și posibilitățile practice de armonizare a procedurilor de autorizare și control a activităților de transport între statele membre.

### **8.2. Activitățile de autorizare**

Pe parcursul anului 2009 au fost evaluate documentațiile de autorizare și s-a propus eliberarea următoarelor autorizații:

- ✚ 12 autorizații de transport materiale radioactive;
- ✚ 8 certificate de expediere, dintre care 3 pentru surse radioactive de activitate mare (în tranzit pe teritoriul României), 2 certificate de expediere combustibil nuclear proaspăt din Federația Rusă la CNE Kozlodui din Bulgaria, 1 certificat de expediere combustibil nuclear uzat de la CNE Kozlodui în Federația Rusă și 2 certificate de expediere combustibil nuclear din România (una de la SCN Pitești și una de la IFIN – HH Măgurele) în Federația Rusă;
- ✚ 2 certificate de validare a aprobării de model de colet de transport, una pentru coletul de transport combustibil neiradiat de la reactorul de cercetare TRIGA - SCN Pitești și una pentru coletul de transport combustibil uzat de la reactorul de cercetare VVR-S - IFIN-HH Măgurele;
- ✚ 2 permise de exercitare activități nucleare;
- ✚ 2 avize de curs pentru pregătirea profesională a conducătorilor auto și consilierilor de siguranță pentru transportul materialelor periculoase, clasa 7.

### **8.3. Activitățile de control**

Toate cele 3 expedieri de combustibil nuclear, două de combustibil nuclear proaspăt de tip WWER-1000 din Federația Rusă la Centrala Atomoelectrică de la Kozlodui din Bulgaria și una de combustibil nuclear ars de tip WWER-440 de la Kozlodui, Bulgaria, către Federația Rusă au fost inspectate, atât din punct de vedere al încărcăturii, cât și a caracteristicilor și dotărilor mijloacelor de transport. Inspecțiile au continuat cu însoțirea expedițiilor de combustibil nuclear pe Dunăre, pe toată durata tranzitării teritoriului românesc, în vederea supravegherii respectării cerințelor de desfășurare în siguranță a transportului materialului radioactiv.

S-au efectuat de asemenea 8 inspecții de autorizare a transportului de materiale radioactive, precum și alte 2 inspecții neanunțate, în scopul verificării respectării limitelor și condițiilor de autorizare a transportului de materiale radioactive.

#### **8.4. Alte activități**

În cursul anului 2009, CNCAN a fost implicat activ în proiectul de repatriere a combustibilului nuclear uzat de la reactorul de cercetare VVR-S al IFIN-HH Măgurele în Federația Rusă. În domeniul transportului materialelor radioactive, CNCAN a participat la toate ședințele de lucru dintre reprezentanții IFIN-HH, Departamentului de Energie al Statelor Unite ale Americii și Federației Ruse, ședințe în cadrul cărora au fost analizate procedurile efective de transport al combustibilului. Aceste proceduri, legate de verificarea stării casetelor cu combustibil uzat, transferul combustibilului din depozit în sala reactorului, încărcarea ansamblelor combustibile în containerele de transport, încărcarea coletelor în mijloacele de transport, determinarea indicilor de transport, transportul rutier al combustibilului nuclear uzat de la IFIN-HH la aeroportul „Henri Coandă”, intervenția în caz de urgență pe durata transportului aerian, precum și programul de radioprotecție pentru activitatea de transport și programul de pregătire a personalului operator implicat în activitățile de repatriere au fost evaluate și aprobate de CNCAN.

Pentru acoperirea activităților privind reglementarea, autorizarea și controlul transportului de materiale radioactive, în anul 2007 a fost alocat un număr de 4 posturi. În prezent, toate aceste activități sunt realizate de o singură persoană, care efectuează de asemenea și activități privind radioprotecția în instalații nucleare, legate în principal de radioprotecția lucrătorilor externi. Ca atare, efectuarea inspecțiilor din domeniul transportului se rezumă actualmente la un minim absolut necesar, inspecțiile pe linie de radioprotecție operațională a lucrătorilor externi nefiind realizate.